

HuCER Online Konferencia
Tanuló társadalom

Drabancz M. Róbert

A Rákóczi- kultusz és a magyar identitás
társadalmi tanulásának színterei
Kárpátalján 1867- 2020

HuCER Online Konferencia, 2021. május 27-28.

Az identitás, a történelmi tudat és az emlékezés elméleti keretei

- **Maurice Halbwachs**

az emlékezés társadalmi konstrukciója

- **Jan Assmann**

*kulturális emlékezés;
az emlékezet rekonstrukciója
kulturális emlékezés- identitás*

- **Pierre Nora**

*Emlékezet és történelem között
az emlékezet helyei- kulturális örökség*

- **Benedict Anderson:** *Elképzelt közösségek*

- **Gereben F.:** *Identitás, kultúra, kisebbség*; **Csepeli Gy.:** *Kultusz, nemzeti ideológia*

Kultusz, nemzeti identitás, történeti tudat

- Kultuszépítés szakaszai

- konstrukció (1906, 1935)
- dekonstrukció (1944- 1989)
- rekonstrukció (1989, 2019)

- Nemzeti identitás

„Elsősorban az anyanyelv; a közös eredettudatunk és nemzeti történelmünk; a közös haza; még a vallás is meghatározó ...”

- Történeti tudat

„II. Rákóczi Ferenc Kárpátalján első helyre került történelmünk nagyjainak népszerűségi listáján. A kárpátaljai magyar, ruszin ember számára minden Rákóczi-emlékhely szent, ahol levett fejfedővel, fő hajtvá illik megállni.”

Kuruc világ konstrukciója: az emlékezés kultusza 1.

- Naplók, emlékiratok
- A kuruc-kor népköltészete
- Nemzeti irodalom, zene, képzőművészet

*Kölcsey, Vörösmarty, Petőfi, Nyugatosok
Liszt, Erkel, Berlioz, Kacsóh Pongrác
Mányoki Ádám, Kisfaludy Strobl Zsigmond*

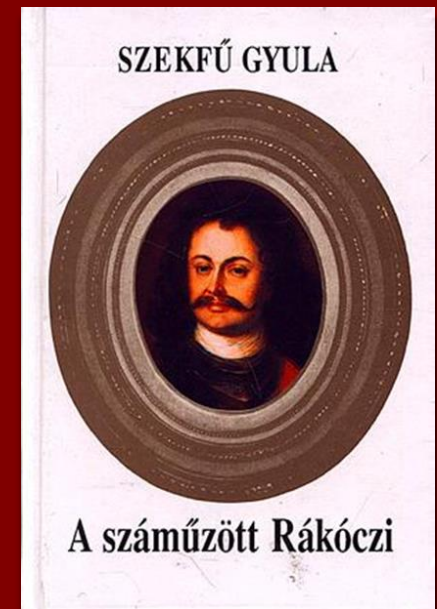
Kuruc világ konstrukciója: az emlékezés kultusza 2.

- **Populáris kultúra**

Ocskay brigadéros, Tenkes kapitány, történelmi regények, történelmi filmek képregények

- **Viták, publikációk**

*Szekfű Gyula: A száműzött Rákóczi
Thaly Kálmán antológiája*

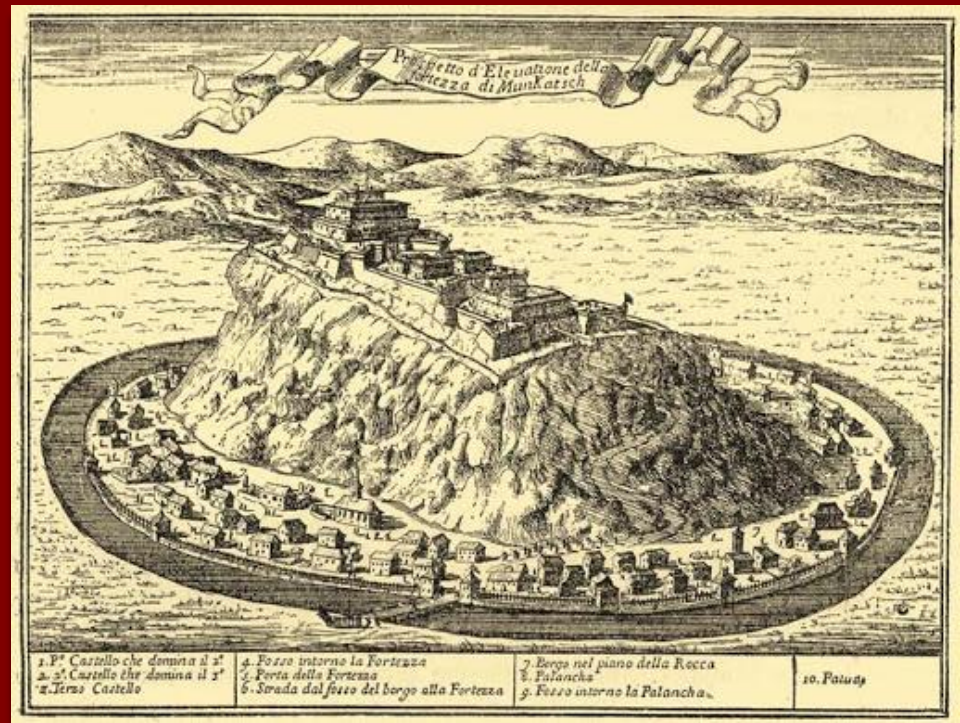
A kuruc világ konstrukciója: a hős mítosza

- A vezérlő fejedelem
 - néphagyomány; mondák;
emlékhelyek; legendák; tárgyak
- II. Rákóczi Ferenc szobrai
 - Beregszász, Ungvár, Salánk*
- Rákóczi és körének emlékhelyei
 - *Bercsényi Miklós- Ungvár*
 - *Esze Tamás- Beregszász, Tiszaújlak, Tarpa*

A kuruc világ konstrukciója: a haza

- Szakralizált helyek
 - *Tiszaújlak*
 - *Munkács*
- Mitologizált terek
 - *Beregszász, Ungvár, Salánk, Huszt*
- Konstruált emlékhelyek
 - *Dolha*
 - *Tiszaabökény*

A kuruc világ konstrukciója: az örökség

- A kultusz emlékezet helyei
 - *Tiszabökény*
 - *Beregszász*
 - *Salánk*
- A kultusz integráló ereje
 - „*Gens fidelissima*”
- Kapcsolódási pontok
 - *Külhoni Magyar Értéktár*

Köszönöm a figyelmet!